

REPUBLICA MOLDOVA
RAIONUL CĂLĂRAȘI
CONSILIUL LOCAL FRUMOASA

MD- 4419, Republica Moldova, raionul Călărași s.Frumoasa
tel/fax (0244) 38-0-36 primariafrumoasa@gmail.com

DECIZIE nr. 02/01
din 21.03.2025

„ Cu privire la audierea dării de seamă a primarului
pentru anul 2024 și sarcinile pentru anul 2025 ”

Audiind nota informativă prezentată de primarul satului DI Movileanu Gheorghe privind activitatea primăriei pentru anul 2024 și sarcinile preconizate pentru anul 2025, asigurînd o muncă continuă într-u îmbunătățirea condițiilor de trai al locuitorilor.
În temeiul Legii 436/2006 privind administrația publică locală art 14 (2) lit.z), art 29 lit (o).
Avizul comisiilor consultative de specialitate.

Consiliul sătesc **DECIDE:**

1. Se ia act de raportul primarului satului Frumoasa Dnul Movileanu Gheorghe privind activitatea primăriei pentru perioada anului 2024.(se anexează)
2. Se aprobă sarcinile preconizate pentru dezvoltarea localității pentru anul 2025.
3. Primarul satului împreună cu angajații și conducătorii de instituții pe măsura posibilităților vor realiza sarcinile stabilite pentru anul 2025(prevăzute în raport)
4. Controlul asupra executării prezentei decizii se atribuie primarului Movileanu Gheorghe

Au votat: Pentru- 6 Împotrivă- 0 Abținut- 1

Președintele ședinței
Contasemnat
Secretar al consiliului

Botnaru Marcela

David Nina

Domnilor consilieri!

După validarea mandatului de primar în urma alegerilor locale generale, împreună cu angajații Primăriei am depus eforturi pentru, ca toate instituțiile subordonate primăriei (IET, biblioteca publică centrul cultural) să funcționeze în regim normal. La începutul lunii decembrie 2023 a fost convocată ședința extraordinară a Consiliului sătesc pentru a modifica bugetul local și a debloca sursele financiare destinate angajaților Instituției Educație Timpurie. În același timp au fost întreprinse măsuri pentru a achita unele datorii din trecut. Au fost achitate datoriile pentru Hramul satului, salariul operatorului de apă. La acel moment nu s-au achitat indemnizațiile consilierilor pe un an de zile. Nu se planificase resurse financiare pentru achitarea consilierilor la sfârșit de mandat. Abia la sfârșitul lunii decembrie 2023, în urma modificărilor la buget, au fost achitate toate plățile pentru consilieri. După aprobarea Bugetului pe anul 2024, Primăria a achitat restanțele consilierilor pentru participarea la ședințe din sursele financiare preconizate pentru anul 2024.

Cea mai mare povară a fost datoria creată în urma construcției apeductului de apă potabilă. La acel moment datoria: 495572,08 lei pentru lucrările executate, 200960,59 lei - penalități pentru perioada 04.12.2021 – 08.11.2023 și taxa de stat în mărime de 20895,98 lei. Total: 717428,65 lei. În prima perioadă a anului 2024 creștea presiunea pe Bugetul local. Deciziile Consiliului local au fost blocate din motiv, că sîntem datori și trebuie de achitat. La una din ședințele de judecată, judecătorul a propus rezolvarea conflictului pe cale amiabilă. Au fost organizate întâlniri cu reprezentanții Orizont. În luna iunie 2024 penalitățile creșteau. În urma discuțiilor am convenit la înțelegerea, că Primăria achită numai datoria pentru lucrări, iar Orizont își retrage solicitarea de a achita penalitățile și taxa de stat de către Primărie. Totodată Primăria a solicitat achitarea datoriei pe etape:

- Suma de 300000 lei va fi achitată pînă la 31.08.2024;
- Suma de 195572,08 lei va fi achitată pînă la 31.12/2024;

În cazul achitării datoriei în termenii stabiliți Orizont renunță la penalitățile calculate și taxa de stat, iar în cazul neachitării în termenii stabiliți, Primăria va fi obligată să achite suma de 717428,65 și penalitățile care vor fi calculate pe anul 2024. Primăria a respectat angajamentul asumat și Orizont a renunțat la pretențiile anterioare.

La începutul anului 2024, Primăria ducea lipsă de funcționari publici. În Primărie nu activa nici un funcționar public, de aceea au fost depuse eforturi pentru a completa posturile vacante: secretarul Consiliului sătesc, contabil-șef., între timp a revenit la muncă Răileanu Odisei.

În urma concursurilor anunțate de Primărie la data de 28 februarie 2024 prin Decizia Consiliului sătesc nr.01/02 din 27.02.2024 a fost angajat secretarul Consiliului sătesc, iar la 01 martie 2024 a fost angajată în muncă Ciobanu Efrosenia prin dispoziția primarului nr.14 C din 28.02.2024, în calitate de contabil-șef. La începutul lunii martie toate funcțiile vacante au fost completate. Primăria duce lipsă de cadre profesionale. Pînă astăzi nu este angajat șeful Centrului cultural, la moment este vacantă funcția de asistent social comunitar.

În luna ianuarie-februarie a fost elaborat Planul de achiziție (se anexează) și au fost încheiate mai multe contracte de achiziție a mărfurilor, serviciilor și lucrărilor necesare pentru funcționarea tuturor instituțiilor finanțate din Bugetul local (se anexează). Au fost încheiate contracte cu persoane fizice pentru prestarea serviciilor. În urma acestor măsuri toate instituțiile au funcționat în regim normal. Reșind din sursele financiare aprobate în Buget, Primăria a început executarea lui:

1. În domeniul amenajării teritoriului

- A fost evacuat gunoiul din cimitir și pe parcursul anului a fost menținut într-o stare acceptabilă;
- A fost instalată și amenajată intrarea în localitate (panou ce indică denumirea satuluiși fântâna).Urmează a fi amenajat terenul adiacent.
- Au fost întreprinse măsuri de întreținere a terenului aferent clădirilor publice(gimnaziu).Urmează a fi construit gardul de la gimnaziu.
- A fost construit gardul de la Primărie și parțial amenajat teritoriul
- În măsura posibilităților a fost cosită iarba de pe terenurile publice (teren de joacă,cimitir,marginea drumurilor).

Rămân multe probleme nerezolvate privind amenajarea teritoriului:

- Avem două poduri avariate care necesită resurse financiare mari;
- Amenajarea terenului de joacă trebuie să corespundă cerințelor pentru a nu pune în pericol viața copiilor.Urmare a intrării în vigoare a Codului Urbanismului toate construcțiile trebuie să fie autorizare și este necesar a fi respectate toate cerințele stabilite;
- Este necesar de identificat teren pentru lărgirea cimitirului;

Toate aceste probleme necesită a fi studiate și pe măsura posibilităților rezolvate fie din surse financiare prorii,fie prin diferite proiecte de finanțare,iar pentru a beneficia,peu a depune cerere de finanțare este obligatoriu proiectul tehnic,sau pentru construcții mai mici devizele de cheltuieli eliberate și aprobate de diferite instituții.

- Amenajarea gunoiștii din sat.Lucrările de amenajare la platforma de depozitare a deșeurilor a fost de cel puțin trei ori.Pînă cînd populația din sat nu va conștientiza,că deșeurile poluiază solul,apa și aerul nu vom putea rezolva această problemă.Avem gunoi peste tot:pe terenurile publice,pe terenurile agricole,în pădure,pe marginea drumurilor.Poate este timpul de colectat gunoiul și de închis gunoiștea din sat?

2. Gestionarea fondului de rezervă și de intervenție

În bugetul local au fost aprobate surse financiare în scopul susținerii populației în caz de calamități naturale,boli grave,alte situații imprevizibile.Planificarea Fondului de rezervă este în dependență de resursele disponibile,iar alocarea mijloacelor financiare se aprobă în baza deciziei Consiliului sătesc.

Pe parcursul anului 2024 au fost depuse cinci cereri.Au fost alocate surse financiare:

1.Latu Procopie – 1000 lei

2. Casian Olga – 1000 lei

3.Sadovnic Ilie – 1000 lei

4.Munteanu Grigore – 1000 lei

5.Boțorovschi Sveatoslav – 1000 lei

6. Bordei Dumitru – 1000 lei

7.Sadovnic Lie – 1000 lei

8. Stratan Alexandru – 1000 lei

9.Iovu Ion – 1000 lei – 1000 lei

10.Ostrovski Grigore – 1000 lei

11. Cojocarui Anatolie – 1000 lei

12. Bordei Tudor – 1000 lei

Aceste surse financiare se alocă persoanelor care au nevoie pentru a depăși o situație concretă. Au fost stimulați combatanții Războiului de la Nistru, Participanții la Războiul din Afganistan

3. Iluminatul stradal

A funcționat în regim normal. În medie pe an lumina a fost conectată 7 ore. La început de an 2025, în baza Deciziei Comisiei Situații Excepționale s-a redus la 4 ore. Au crescut și tarifele la energie electrică. Comparați tarifele: 2024 – 2,80; 2025 – 4,92. În bugetul local sursele financiare au fost aprobate în corespundere cu tarifele anului 2024. Acum sîntem în situația: fie conectăm iluminatul 6 ore și resursele planificate ajung pînă în luna iulie, fie micșorăm timpul de conectare la 3 ore. Pe parcursul anului 2024 au fost procurate și schimbate peste 25 lămpi, au fost reparate 5 plafoane. Astăzi avem solicitări de a suplini numărul plafoanelor. Vasilian Evghenia –
Ostrovski Andrei 2 plafoane, Buruană Eugeniu 2 plafoane, Mușinski Andrian 1 plafon

4. Aprovizionarea cu apă potabilă

La începutul anului 2024 a fost lansat Programul Satul European, ediția II. Am aplicat și am fost acceptați cu proiectul Extinderea apeductului de apă potabilă. Costul proiectului este 100000 lei dar cheltuieli eligibile 955771,09 lei. Rezultatele Concursului au fost anunțate abia în luna august. Contractul de finanțare a fost semnat în noiembrie 2024. A fost lansată procedura de achiziție publică. Am fost nevoiți să repetăm procedura de achiziție publică, deoarece la prima procedură nu a participat nici un operator economic. În urma evaluării ofertelor depuse de operatorii economici, câștigător a fost declarat SRL Danigasing. La moment este semnat Contractul de antrepriză și înregistrat la Trezoreria Regională Centru. Planificăm să începem lucrările în luna martie. Gestionarea apeductului a creat multe probleme. La început nu aveam autorizație de funcționare. Procesul verbal la terminarea lucrărilor nu a fost semnat de reprezentantul Inspectoratului Național de Supraveghere Tehnică. Am depus cerere și am obținut autorizația de funcționare. Primăria Frumoasa, ca gestionar al apeductului, este obligată să livreze abonaților apă de calitate. Populația trebuie să cunoască ce apă consumă, de ceia se încheie contracte pentru a efectua analiza apei la parametrii microbiologici și parametrii chimici. Rezultatele analizei sînt pozitive și corespunde tuturor normelor. O altă problemă este folosirea apei pentru irigare. Din această cauză în unele perioade a anului este deficit de apă. Apa este destinată prioritar pentru gospodăriile casnice. Tariful la apa potabilă de la 01.01.2025 este de 13 lei/m³ pentru 10 m³, restul consumului de apă de 40 lei/m³. Este cel mai mic tarif din raion. Înghețurile din luna februarie au demonstrat cît de pregătiți sînt oamenii. La majoritatea oamenilor căminele de vizitare nu sînt amenajate, nu corespund din punct de vedere igienic. Ne planificăm să vizităm toate gospodăriile conectate la apeduct avînd ca scop convingerea oamenilor despre menținerea în ordine a căminelor de vizitare. În gestionarea apeductului sînt multe probleme care trebuie rezolvate:

- Schimbarea contoarelor (cine le procură);
- Nu avem în rezervă nici substanțe dezinfectante, nici alt echipament (robinete, țevă, capace);
- Nu tot volumul de apă din turn trece prin contoare;
- Oamenii își fac rezerve pe contor iarna pentru a folosi apa vara;

5. Construcția și reconstrucția drumurilor

În bugetul local al anului 2024 au fost aprobate surse financiare – 180 000 lei, 10 000 lei pentru unele lucrări de întreținere, 170 000 lei pentru reconstrucție, construcția drumurilor. În anul 2024 a fost construit în variantă albă drumul Atoian – Latu Ion cu o lungime de 240 m, lățimea de 3 m, în baza Deciziei Consiliului sătesc nr.02/03 din 22.03.2024. Valoarea totală – 1 149 826,69 lei. Urmare a ninsorilor din ianuarie 2024 am dezăpezit drumurile locale, dar am și ajutat la dezăpezirea drumului de acces. La dezăpezire s-a lucrat 13,5 ore și s-au achitat 6750,00 lei.

Anul acesta sînt aprobate surse financiare în mărime de 200 000 lei și vom continua construcția drumurilor locale în baza Deciziei Consiliului local. Planificăm să efectuăm unele lucrări pe drumurile din extravilanul localității.

6. Casa de cultură

Din cauza lipsei șefului centrului cultural, măsurile culturale planificate au fost pregătite, organizate și petrecute de către d-na Gîtlan Marina. Au fost petrecute mai multe măsuri: ziua familiei, 8 martie, festivalul pascal, 1 iunie, Hramul satului. Anul Nou. Toate aceste măsuri au fost organizate în bază de voluntariat, din plăcere. Este un model de voluntariat. Țin să menționez participarea ansamblului Codrencele la festivalul pascal, unde au fost apreciați foarte mult. Aceste fete au dat dovadă de curaj, sînt talentate și pot reprezenta satul la diferite măsuri culturale locale și naționale. A urmat 1 iunie, Hramul satului, unde apariția acestor fete au fost din nou apreciate pentru evaluarea lor. Toate aceste eforturi au fost susținute de primar. Apariția acestor fete, prestația lor au fost pe larg comentate pe rețelele de socializare. Toate comentariile au fost pozitive și toți au susținut aceste fete.

Eforturile d-nei Gîtlan Marina merită a fi susținute în continuare. Este un model de comportament civic.

7. Instituția Educație Timpurie

IET a funcționat în regim normal. Cea mai mare problemă este lipsa cadrelor (directorului) și numărul mic de copii. În grădinița sînt create condiții bune atât pentru lucrători cît și pentru copii. Am completat grădinița cu noi echipamente pentru terenul de joacă: bicicletă, set obstacole, set baschetbol, balansor, aruncător de inele, banchetă gimnastică.

A fost reparat grupul sanitar. Au fost schimbate robinetele, țevile și alt utilaj. Pentru efectuarea acestor lucrări a fost angajat Moraru Alexei. Valoarea contractului 1900,00 lei

8. Serviciul de percepere fiscală și reglementare funciară

Specialistul serviciului dat a întreprins măsuri pentru colectarea taxelor și impozitelor aprobate de Consiliul sătesc. Au fost colectate 67203,00 lei din totalul de 52700,00 lei, adică circa 127 %. Cele mai mari restanțe sunt la taxa pentru salubritate. Toate sumele colectate au fost transferate pe conturile primăriei în termenii stabiliți și conform legislației. Serviciul trece prin profunde schimbări, modificarea legislației (Codul Funciar, Codul Urbanismului), modalitatea de transferarea surselor colectate, schimbări în privința gospodăriilor țărănești

Pe parcursul anului a fost desfășurată o singură licitație publică, unde a fost scoase spre înstrăinare două bunuri: Dealul Mănăstirii (teren agricol cu nr.cadastral 2520101057 și terenul dela 7 nuci

(teren agricol cu nr. cadastral 2520103907 și două terenuri pentru arendă, (teren agricol cu nr. cad.2520103909, teren agricol cu nr. cad. 2520103908.

În rezultatul licitației au fost înstrăinate două bunuri: Dealul Mănăstiri(nr. Cadastral 2520101057 și terenul agricol cu nr. cad. 2520103907 și arendate două bunuri:Teren agricol nr. cadastral 2520103908 și terenul agricol nr. cadastral 2520103909 Toate materialele au fost trimise Cancelariei de Stat pentru verificare. Încălcări nu s-au depistat.Suma încasată urmare a tranzacțiilor date este 1006500,00 lei.Sursele financiare încasate sunt în conturile primăriei.

Serviciul de percepere fiscală se confruntă cu problema neachitării plății de arendă a iazului din „Țiganca”, arendaș Stratan Efim. Suma datoriei este de **2235,78 lei**.

9 Contabilitatea

După angajarea contabilului-șef contabilitatea a activat în regim obișnuit depunând eforturi pentru executarea Bugetului.

Bugetul a fost executat : **venituri 2969161,05 lei % 68,1**
cheltuieli 2720615,21 lei % 56,4

Diferența dintre executatul la venituri și cheltuieli se datorează faptului că pe parcursul anului au venit în buget surse suplimentare din înstrăinarea bunurilor.La finele anului nu avem datorii la nici un agent economic, nu avem datorii la salariu.Avem datorii numai la plata salariului operatorului la apeductul de apă potabilă.

Contabilitatea trece prin schimbări profunde:modificarea legislației,implimentarea Sistemului Informațional Trezoreria,clasificarea bugetară,modificarea dărilor de seamă.

Activitatea primăriilor este reglementată de diverse acte legislative și normative.

Aparatul primăriei s-a străduit să respecte întocmai legislația. Pe parcursul anului 2024 au fost adoptate

23 decizii ale consiliului local și emise 64 dispoziții ale primarului. Toate deciziile și actele primarului au fost legale . Până în momentul de față nu s-au stabilit încălcări privind raportarea contabilității către Direcția de Finanțe, dar și altor instituții. Introducerea Sistemului Informațional Trezoreria în contabilitățile primăriilor au creat unele probleme, dar care au fost deja depășite Din mers am fost nevoiți să învățăm noile metode de elaborare a Bugetului și introducerea datelor în sistem..Până astăzi sunt unele dificultăți privind rapoartele și dările de seamă. Noi am reușit să ne încadrăm în termenii stabiliți de Direcția Finanțe privind darea de seamă anuală

O problemă este starea ecologică din sat.Nu am reușit să convingem oamenii despre necesitatea păstrării curățeniei,transportării deșeurilor în locul autorizat. Astăzi avem gunoiști în tot perimetrul satului,începînd de la marginea satului pînă la Țiganca (imaș),de la fosta brigadă de tractoare pînă la izvorăș.Rîulețul din centrul satului se află în stare deplorabilă. Se impun urgent măsuri pentru lichidarea gunoiștilor neautorizate.Nerespectarea depozitării deșeurilor duce la înrăutățirea mediului înconjurător,influențează calitatea apei potabile și în consecință afectează starea sănătății populației.

Eforturile primăriei privind lichidarea gunoiștilor nu a dat rezultate.Gunoiștile au apărut din nou,iar APL irosește resurse financiare în fiecare an. Au apărut gunoiști prin pădure,drumuri,pe terenurile agricole,livezi În rezultatul iresponsabilității cetățenilor din sat plus activitatea economică în gospodăria casnică crează probleme majore.Rezultatul final va fi unul dezastruos:autootrăvire,autodistrugere.Este necesar de creat serviciul de colectare a (alocat resurse financiare) deșeurilor de la populație,să adoptăm un șir de măsuri pentru a preveni apariția gunoiștilor spontane

Rămîne nesoluționată problema amenajării Centrului satului. Începînd cu primăvara și pînă toamna tîrziu Centru satului se transformă în teren de pășunat. În aceste condiții este imposibil de amenajat teritoriu, păstrat curățenia. Orice copac sădit în cîteva zile este distrus. Deținătorii de animale nu respectă regulile de întreținere și pășunat și crează probleme altor cetățeni, creînd situații de conflict, situații periculoase pentru copii și transportului (pășunatul pe terenuri interzise, legarea animalelor pe marginea drumurilor, nesupravegherea animalelor). Toate acestea reduc eforturile privind înverzirea satului, crează probleme privind odihna tineretului.

Sarcinile Primăriei pentru anul 2025:

1. Asigurarea funcționării în regim normal a tuturor instituțiilor subordonate primăriei;
2. Crearea serviciului privind colectarea deșeurilor de la populație;
3. Studiarea problemei privind extinderea suprafeței cimitirului din sat;
4. Identificarea surselor financiare pentru:
 - a) Construcția podului de la Vasilian;
 - b) Amenajarea terenului de joacă;
 - c) Construcția ministadionului pentru tineret;
5. Elaborarea și aprobarea Regulamentului privind reglementarea numărului de animale care pot fi întreținute într-o gospodărie.

Primarul satului

Movileanu Gheorghe